

Fiskeri- og kystdepartementet

Fiskeridirektoratet

Vår dato
25112009

Vår referanse
200900323/4-532.1

Vår saksbehandler
Elling Lorentsen, tlf. 73 54 58 71

Deres referanse

KYSTTORSK NORD FOR 62° N - REGULERINGER, GJENOPPBYGGINGSPLAN

Norges Fiskarlag har i landsstyremøtet 25. november 2009 drøftet reguleringene av fisket etter kysttorsk nord for 62° N – kysttorskgruppens rapport og forslaget til gjenoppbyggingsplan -, og fattet følgende vedtak:

Norges Fiskarlag viser til rapport fra Kysttorskgruppen, Fiskeridirektoratets utkast til gjenoppbyggingsplan for kysttorsk og innspill fra Havforskningsinstituttet til gjenoppbyggingsplanen.

Gjenoppbyggingsplanen

Det går fram av dokumentene at Fiskeri- og Kystdepartementet har bedt Havforskningsinstituttet «om å utarbeide en gjenoppbyggingsplan for kysttorsk som kan bli akseptert av ICES».

Havforskningsinstituttet har satt følgende målsetting for gjenoppbyggingsplan:

Målsetting: Gjenoppbygge kysttorsk nord for 62°N til fullt reproduksjonspotensiale, og samtidig oppnå tilfredsstillende vern av lokale bestandskomponenter. Inntil det foreligger en bestandsberegning akseptert av ICES og et vitenskapelig råd for hvor stor gytebestand som gir fullt reproduksjonspotensiale, vil bestanden betraktes som gjenoppbygget når toktindeksen for gytebestand i to etterfølgende år ligger over 60 000 tonn (gjennomsnittet for toktene i 1995 - 1998).

Det heter videre at

«Siktemålet er å peke på tiltak som kan gi en bedre verneeffekt enn de tiltakene som er gjennomført hittil.»

Fra midt på 1970-tallet har det vært lagt til et kvantum kysttorsk til norsk-arktisk kvote på 40.000 tonn. Fra 2004 og fram til i dag har denne vært satt til 20.000. Dette kvantumet har vært lagt til den disponible kvoten, uten at det har vært gitt bestandsanslag for annet enn norsk-arktisk torsk. En årsak til dette kan være det som T.M. Lunde i en masteroppgave bl.a. peker på:

”Dersom det tas hensyn til genetiske variasjoner hos kysttorsk og antar at hver fjord, og kanskje hvert område har en egen populasjon med begrenset migrasjon (Mork m. fl. 1999; Berg m. fl. 2003; Dahle m. fl. 2006), er resultatene av denne studien svært interessant da utviklingen av de ulike populasjonene av kysttorsk kan sies å være lokal, og ikke gyldig for hele studieområdet. (Studie av kysttorskbestander i Troms og Finnmark basert på tråldata, 1995-2004 - Statistiske analyser av mengdeutvikling, geografiske sammenhenger, lengdefrekvensfordeling og feilkilder i trålmetodikk; 2006)

Norges Fiskarlag har tidligere understreket at det er selve definisjonen av hva som er kysttorsk som mangler i forhold til å finne fram til målrettede og konkrete tiltak. Dersom det forutsettes at «kysttorsk» har begrenset migrasjon, må det også forutsettes at lokale forhold påvirker utviklingen av bestanden. Dersom dette er en rimelig forståelse av hva som er kysttorsk, og hva som er «utbredelsesområde», må det stilles store spørsmålsteget ved den forskning som har konkludert med at bestanden nå må anses som nesten utryddet. Samtidig hevdes det at den har gått ned fra ca 300 000 tonn i 1994 til 60 000 tonn i 2005, og det har i følge forskerne årlig blitt fisket mer enn 20 000 hver år av denne bestanden.

Siden tidlig 1990 - tallet har det vært forbud mot bruk av snurrevad i fjordene på Finnmark. I tillegg har det vært en stadig strengere regulering av kystflåtens fiske etter torsk de siste 4 - 5 år. I tillegg har det vært påbudt med sorteringsrist i rekefisket i fjordene, et fiske som nå nesten er helt borte. Selv med disse iverksatte tiltak er det ikke noe som tyder på at mengden kysttorsk i fangstene har gått ned, eller at det kan registreres større bestander av fjord- eller kysttorsk, avhengig av hvilken definisjon som benyttes.

Forskerne mener derimot at "kysttorsken" i stadig større grad forekommer i fangstene ut "i havet", i en periode hvor norsk-arktisk torsk er på et historisk høyt nivå og mattilgangen for de som beiter på blant annet sild er i følge forskerne fantastisk.

Alt dette gjør at det er usikkert hvilken bestandskomponent som skal gjenoppbygges, og hvilket grunnlag som skal legges til grunn. Så lenge dette ikke er klarlagt, vil det være påkrevd å fortsette med stadig strengere regulering av fisket innenfor 12 n mil, inntil det kan dokumenteres at det er økning i bestandene av fjord- og kysttorsk. En slik utvikling vil ikke ramme bare flåten, men også lokalsamfunnene langs hele kysten.

I gjenoppbyggingsplanen og Havforskningsinstituttets innspill til denne, foreslås det både økt maskevidde og heving av minstemål. Det antydes at minstemålet nord for 62 N bør være 60 cm, en økning på mellom 13 og 20 cm i forhold til dagens minstemål. Dersom en slik økning gjennomføres, forventes det at fisken kan få utnyttet sitt biologiske potensial fullt ut.

Norges Fiskarlag ser at en slik økning teoretisk ville kunne bidra til forbedringer i en bestand, forutsatt at det for øvrig er gunstige forhold for det enkelte individ å vokse opp. I praksis vil derimot en slik økning medføre at fisket flere plasser langs kysten blir umuliggjort. Dersom minstemålsøkningen skal gjøres ut til 6 n mil av grunnlinjen, vil dette ytterligere vanskeliggjøre et kystfiske langs hele kysten.

Norges Fiskarlag er positiv til at det ikke foreslås heving av minstemålet til 60 cm, men antar at en heving av minstemålet til 47 cm fra og med 62 N ikke vil innebære for store problemer. En økning i minstemålet bør følges av endringer i maskeviddene i garn og snurrevad. Det bør derfor gis en overgangsordning som er tilstrekkelig for å få skiftet ut redskap til lovlig maskeviddestørrelse.

Fiskeridirektoratet vurderer som et alternativ til å øke minstemålet til 60 cm om det kan være hensiktsmessig å etablere grenseverdier for innblanding av torsk under 60 cm, med den hensikt å stenge områder dersom innblandingen av torsk under 60 cm overstiger en viss andel. Norges Fiskarlag mener at også et slikt tiltak kan gi svært dramatiske utslag for flåten og ber derfor om at dette vurderes med varsomhet.

Det foreslås å heve maskevidden i garn fra 156 til 168 mm. Dette vil da føre til at en beskatter en større fisk. Dette forutsetter at kysttorsken ikke vandrer ut når den har nådd en viss størrelse. Dersom den vandrer ut, vil et slikt tiltak føre til at garnfisket blir ulønnsomt.

Det er også foreslått å heve minstemålet for hyse nord for 62 N til 44 cm. Foruten at en slik økning vil få svært store konsekvenser for utøvelsen av fisket langs kysten, stiller Norges Fiskarlag seg helt uforstående til at dette forslaget kommer inn i forhold til bedre beskatningen av kysttorsken.

Kysttorskgruppens rapport.

Norges Fiskarlag er mot at det innføres strengere tiltak i fisket langs kysten, før det kan dokumenteres hvilke tiltak som har effekt.

Dette har også Kysttorskgruppen langt på vei lagt inn i sin vurdering, da de foreslår at tradisjonelt kystfiske må opprettholdes.

Det er derimot svært vanskelig å få iverksatt tiltak mot andre faktorer, som kan ha betydning for rekruttering av torsk i fjordsystemene. Her er både kystsel og ikke minst en sterkt voksende skarvebestand viktig å forstå konsekvensene av. I sør er det foreslått å redusere skarvebestanden, da denne anses som en stor predator av yngel og småfisk. I nord er dette et ikke-tema fra forvaltningen.

Norges Fiskarlag krever at det åpnes for jakt langs hele kysten på skarv i et tidsrom som gjør det mulig å holde bestanden nede over tid, for å se om dette har effekt.

Norges Fiskarlag er enig i Kysttorskgruppens forslag om å videreføre forbudet om at fartøy over 15 meter ikke kan fiske torsk innenfor fjordlinjene. Videre støttes forslaget om å forby fiske med snurrevad innenfor fjordlinjene, med de unntak som er skissert i Kysttorskgruppens rapport.

Det er foreslått å tillate bare 5% innblanding av torsk ved fiske etter andre fiskeslag innenfor fjordlinjene. Dette vil kunne føre til at det i enkelte områder og under enkelte fiskeri kan bli vanskelig å drive lovlig, og det foreslås derfor at tillatt innblanding settes til 20 %.

Norges Fiskarlag vil kreve at det innføres forbud for fritidsfiskere å fiske torsk for omsetning og forbud mot å benytte garn i fritidsfisket.

Utvidelse av stengte gyteområder.

I 2009 ble Borgundfjorden stengt for fiske med konvensjonelle redskaper.

Nå foreligger et nytt forslag om også å stenge Hessafjorden. Dette fører til at de som har hatt dette som sitt fangstområde mister muligheten for fortsatt fiske etter torsk.

Norges Fiskarlag går mot utvidelse av stengte områder i Møre og Romsdal.

Fjordlinjene.

Norges Fiskarlag er enig med Kysttorskgruppen om å videreføre årets fjordlinjer, med unntak av fjordlinjene øst for Henningsvær som foreslås satt til grensene for 2006.

I Fiskeridirektoratets høringsnotat vises det til innspill fra Fiskeridirektoratet Region Troms om å flytte gjeldende fjordlinjer ut til grunnlinjene i området fra Øst-Finnmark og vestover til nordre del av Nordland. Dersom dette forslaget gjennomføres vil det ha dramatiske konsekvenser for den minste flåten som fisker torsk, og for mange lokalsamfunn vil dette innebære ytterligere svekkelse av grunnlaget for bosetting og næringsvirksomhet.

Norges Fiskarlag går derfor mot forslaget som skisseres fra Fiskeridirektoratet Region Troms om å etablere nye fjordlinjer med referanse i grunnlinjene.

Norges Fiskarlag er i hovedsak enig med øvrige forslag fra Kysttorskgruppen, og krever at det umiddelbart iverksettes tiltak som går på andre forhold enn fisket i kystnære områder.

Norges Fiskarlag mener det er viktig i denne sammenheng å vite at det ikke er bare å sette en lav totalkvote for kysttorsk eller iverksette tiltak som skal redusere uttaket, og dermed forvente at

bestanden skal vokse. Det er nødvendig å ha kunnskap om bestandens utbredelse, om gyte- og oppvekstområder og om lokale forhold som kan påvirke bestanden.

Dette har tidligere vært krav fra Norges Fiskarlag om å få denne kunnskapen lagt i bunnen av forvaltningen av kysttorsk. Dessverre er dette fortsatt i stor grad ubesvart, noe som også bidrar til at resultatene av iverksatte tiltak ikke kan kvantifiseres.

Tiltakene for å redusere dødeligheten av kysttorsk skaper store vansker for mange fiskere. Det er svært lite tilfredsstillende at dette skjer på et så usikkert vitenskapelig grunnlag.

Norges Fiskarlag krever derfor at forskningsinnsatsen på dette området økes så mye at usikkerheten blir minimal.

Avslutningsvis.

Norges Fiskarlag vil avslutningsvis gi uttrykk for at organisasjonen ønsker å støtte arbeidet med å få etablert en god gjenoppbyggingsplan for kysttorsk, slik at det forhåpentligvis om noen år kan høstes av kysttorskbestandene. For å komme dit er det nødvendig at elementene og tiltakene som inngår i gjenoppbyggingsplanen ikke er slik at store deler av kystfiskeriene legges "brakk", med de alvorlige følger dette får for mange kystsamfunn

Med hilsen
NORGES FISKARLAG

Jan Birger Jørgensen

Elling Lorentsen

Kopi til: Medlemslaga